

Stanovisko Školské rady Gymnázia Frýdlant k záměru zrušení osmiletého gymnázia a převodem čtyřletého gymnázia na Střední školu hospodářskou a lesnickou, Frýdlant, Bělíkova 1387.

Rada školy zásadně nesouhlasí s výše uvedeným záměrem Odboru školství Krajského úřadu Libereckého kraje zrušit osmileté gymnázium ve Frýdlantu. Jedná se o neuvážený krok, který směřuje proti zájmům studentů, rodičů a všech obyvatel frýdlantského regionu.

V analýze současné situace úrovně vzdělanosti na Frýdlantsku se konstatuje, že obory poskytující střední vzdělání ukončené maturitou včetně středního všeobecného vzdělání jsou nedostatečné. Oproti krajskému průměru 30,7% středního vzdělání s maturitou dosahuje Frýdlantsko pouze 12,87%. Všeobecné vzdělání je v krajském průměru zastoupeno 17,49%. Frýdlantský region dosahuje pouze 8,04%, což není ani polovina krajského průměru. Z tohoto krátkého srovnání je zřejmé, že je nutné urychleně nastoupit cestu ke zvýšení úrovně vzdělanosti obyvatelstva regionu.

Střední školství je ve Frýdlantu a okolí reprezentováno pouze dvěma institucemi. Střední školou hospodářskou a lesnickou a Gymnáziem Frýdlant. Obě školy poskytují naprosto odlišnou úroveň vzdělání. Zatímco SŠHL nabízí obory pro absolventy speciálních a praktických základních škol, nižší střední odborné vzdělání, obory střední odborné a střední odborné s maturitou, gymnázium připravuje nadané studenty ke studiu vysokoškolskému.

Vzhledem k sociální struktuře obyvatelstva na Frýdlantsku je zřejmé, že nadané děti často nemohou počítat s podporou svého okolí v namáhavém studiu, protože nároky studia často přesahují možnosti nejbližší rodiny. Většina práce tak zůstává na učitelích a škole. Úroveň aprobovanosti na druhém stupni základních škol v regionu je nedostatečná a nemůže být zárukou rozvoje nadaných dětí. Přestupem na osmileté gymnázium, kde aprobovanou učitelů dosahuje 94% (viz Výroční zpráva 2009/2010), získávají studenti možnost dále rozvíjet svoje nadání ve skupině stejně nadaných žáků. Podnětné a tvořivé prostředí školního kolektivu dokáže u mladších dětí eliminovat sociálně méně vhodné vlivy okolí jako je například záškoláctví, tabáková či drogová závislost, se kterými jsou zdejší děti často konfrontovány. Čtyři roky studia „navíc“ umožňují intenzivní rozvoj osobnosti a schopností nadaného studenta. Nároky kladené na žáky základní školy v kontextu dnešního stavu, který je zatěžován velmi výrazným nárůstem žáků opakujících ročník a tak zpomalujících tempo práce a úroveň probíraného učiva, nemohou rozvoji nadaného žáka dostačovat.

Úspěšnost absolventů Gymnázia Frýdlant v přijetí na vysokou školu je srovnatelná s úspěšností ostatních gymnázií v Libereckém kraji. A to jak v počtu, tak v kvalitě. V posledních letech, kdy studium dokončily ročníky osmiletého oboru, se úspěšnost přijetí našich studentů na vysoké školy pohybovala v rozpětí 94 – 96%. V minulosti, kdy studium bylo pouze čtyřleté, bylo na vysokoškolské studium přijímáno zhruba 40% studentů. Nástupem šestiletých cyklů se úspěšnost zvýšila na 59%. Z těchto údajů jasně vyplývá, že osmileté gymnázium má své nezastupitelné postavení v systému vzdělávání v regionu.

Zajímavé je také porovnání uplatnění středoškoláků na trhu práce. Zatímco absolventi výučních oborů především textilních, zemědělských, sklářských a potravinářských zvýšili procento nezaměstnaných z 6,9% na 13,4%, u absolventů gymnázií došlo k mírnému poklesu z 2,5% na 2,4%.

Těžko lze tedy uvěřit argumentům o potřebě výchovy dalších odborníků, vyučenců, když pouze zvyšují počty klientů pracovních úřadů.

Neposledním argumentem proti záměru zrušit osmileté gymnázium ve Frýdlantu je ekonomická situace v regionu zásadně postiženého povodněmi, které ještě více zhoršily úroveň nezaměstnanosti a finanční možnosti obyvatelstva. Na tento argument pak musí navazovat i možnost dostupnosti podobného typu školy. Studenti frýdlantského gymnázia dojíždějí do školy ze vzdálených míst. Například cesta z Nového Města pod Smrkem do Frýdlantu trvá více než čtyřicet minut. Z Frýdlantu do Liberce dalších čtyřicet až šedesát minut. To je pro mladší žáky osmiletého gymnázia naprosto nereálné. Ani pro studenty starší není dojíždění jednoduchou záležitostí. Časová zátěž, časně vstávání a pozdní příjezd domů jim velmi ztěžují kvalitní domácí přípravu, o volnočasových aktivitách a nezbytné relaxaci ani nemluvě. Studium na libereckých osmiletých gymnáziích není pro žáky frýdlantského regionu žádnou alternativou.

Z výše uvedených důvodů žádáme o důkladné zvážení záměru zrušit osmileté gymnázium ve Frýdlantu. Přejeme si, aby nadále zůstaly zachovány rovné možnosti přístupu ke kvalitnímu vzdělávání dětí z měst a venkova, jak je ostatně deklarováno v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Libereckého kraje z roku 2008.

Plnohodnotný rozvoj osobnosti našich dětí nesmí být výsadou, ale nezpochybnitelným právem.

Za Školskou radu Gymnázia Frýdlant

Věra Macháčková, předsedkyně

Dokument byl radou schválen na schůzi rady dne 1. 12. 2010